

L'ALTRE EMPORDÀ

DOSSIER DE PREMSA

Sinopsi

UNA HISTÒRIA D'HORROR FOLK A UNA COSTA BRAVA DESCONEGUDA

L'Alt Empordà és considerat un destí turístic d'alt poder adquisitiu: Cadaqués, l'Escala, Sant Martí d'Empúries... Però no gaire lluny de les platges i els penya-segats de postal hi ha un Empordà inhòspit i sòrdid d'autopistes buides, prostíbuls decadents, discoteques abandonades i pobles amagats. És precisament en aquest *altre Empordà* on els protagonistes viuran una aventura esfereïdora.

La Berta i en Marc són dos adolescents que pateixen les conseqüències d'un ritual involuntari celebrat la nit de Sant Joan en un cementiri de l'Alt Empordà. Un primer petó furtiu obrirà una escletxa a l'infern i marcarà el començament d'una aventura trepidant pels escenaris més decrepits de Figueres, Empuriabrava i Santa Margarida, per on desfilen un bruixot amb pinta de venedor d'assegurances i els espectres de Josep Pla i Salvador Dalí.

Amb un peu entre la novel·la picaresca, la memòria sentimental dels anys noranta i el costumisme màgic, *L'Altre Empordà* és un relat en clau sobrenatural sobre les angoixes adolescents prèvies a la irrupció de les xarxes socials i el turisme massificat.

[Consulta la web](#)

Els autors

TONI BENAGES - GALLARD

(Badalona, 1970) és dibuixant i divulgador de còmics. Ha publicat *Les extraordinàries aventures de Francesc Pujols* (Males Herbes, 2020), *El cercle de Loplop* (Males Herbes, 2022) amb Sebastià Roig; *La joia de viure* (Males Herbes, 2020) i *Llibre de cavalleries* (Empúries, 2020) juntament amb Julià Guillamon.

RICARD MARTÍN CORTADA

(Figueres, 1977) treballa com a coordinador editorial de la secció de gastronomia de la revista *Time Out* i col·labora amb altres publicacions com ara *Rockdelux*, *Tapas Magazine* o *El País*. És autor del llibre *Barcelona a peu de porc* (Cossetània, 2017), una crònica-homenatge a maneres de cuinar i entaular-se en fondes de Barcelona en perill d'extinció, i del relat d'horror folk *L'hereu escampa*, a l'edició anual de la revista *Branca*.

Entrevista amb els autors

Com va sorgir la història del còmic? El germen, el detonant.

RICARD: Bé, jo tenia un parell de contes de terror tirant a llargs ubicats a l'Alt Empordà: *Avecrem*, amb una ambientació més urbana, però de ciutat petita, i *L'Hereu Escampa*, més horror-folk, rural (que es va acabar publicant a la revista d'art i narrativa Branca). Havia començat a escriure a les acaballes de la pandèmia. No tenia cap mena de pretensió, només volia veure si, després de tants anys fent de periodista, jo era capaç de trenar una mica de ficció terrorífica convincent. Van caure en mans de l'Octavi Botana, l'editor de Finestres, que va considerar que seria un experiment interessant ajuntar aquest material amb l'art d'en Toni Benages, a veure què en sortia. Em va semblar una idea magnífica: per descomptat, jo ja havia llegit *Les extraordinàries aventures de Francesc Pujols*, que en Toni havia fet amb el meu paisà figuerenc Sebastià Roig. Vaig anar amb en Toni a fer unes birres a l'Absenta del Raval i després al concert del Kid Congo Powers (guitarrista de Gun Club!) al Sidecar. Diria que ens vam entendre a la primera. Terror, còmics i rock and roll, interessos en comú.

Com n'és d'important la geografia en aquesta història? Seria l'Empordà un personatge més de la trama?

RICARD: Absolutament. La psicogeografia de l'Empordà i allò que he viscut o imaginat és rere cada frase escrita i vinyeta descrita a en Toni. Dels blocs grisos de protecció oficial franquista de Figueres a les platges de Cadaqués, o els cementiris dels pobles de l'Empordà interior i agrest. He intentat explicar aquestes coses com si fos la veu en off d'aquest altre Empordà.

Quina relació teniu els dos autors amb l'Empordà?

RICARD: Home, la meua relació és òbvia: soc de Figueres i la meua difunta mare és de Palau-saverdera. Dels 0 als 18 anys vaig viure a Figueres i vaig marxar a Barcelona a estudiar. De jove, l'Empordà em semblava un lloc vulgar i avorrit, només volia fotre el camp i estar en llocs foscos i sòrdids, com els bars que surten al còmic. Amb el pas dels anys, i la meua conversió *pixapina* inevitable, he caigut en el xovinisme de "soc de la terra més bonica del món". Ara bé, quan hi torno, el pas del temps ha fet que certs escenaris em semblin enigmàtics i suggeridors.

El meu antic parvulari, abandonat i enrunat entre camins de terra, on van trobar un cadàver momificat no fa massa, el pont del castell, sense barana, per on ens jugàvem la vida a canvi d'unes birres, l'Espanyol, la preciosa cafeteria modernista que fa anys que és tancada i on vaig aprendre la socialització adolescent... I, per descomptat el Bar El Punki de la plaça del Sol o la infame disco Zodiacs, escenaris de nits de farra molt bèsties. Tots són llocs que no surten a Google i volia recuperar aquests petits misteris i reexplicar-me'ls.

TONI: Vaig passar part de la meua infància i adolescència anant a Tossa de Mar on els meus pares tenien una casa llogada, molts estius i caps de setmana d'hivern. De més grandet també vaig córrer una bona temporada per Palafrugell i Calella. A part tinc una relació molt directe amb Figueres, ja que treballo des de fa temps amb el guionista Sebastià Roig, que viu allà.

Com ha encarat el Toni aquest guió a diferència dels altres guions que ha adaptat? Treballar amb un periodista que ja tenia tota la història al cap t'ha semblat fàcil? Quin grau d'implicació en la trama has tingut? Com treballaves amb el Ricard?

TONI: Cada guionista treballa diferent. El Ricard m'ha donat molta llibertat a l'hora de compondre les seqüències i la diagramació de pàgines. Ell em passava una seqüència completa amb suggeriments de composició i jo l'adaptava al llenguatge *comiquero*, normalment estirant l'escena per donar-li el ritme i el to que creia que eren necessaris. En la trama no m'he posat massa a part del final on sí que vaig intervenir: ni més ni menys que en les dues últimes vinyetes.

RICARD: Jo he seguit el rigorós guió tècnic i pensat cada vinyeta com a un enquadrament de cinema, perquè no en sé més, i necessitava una crossa. En Toni ha convertit escenes impossibles de dibuixar i delirants meves en delicioses *splash pages* de psicodèlia, alhora que ha dotat d'humanitat i profunditat els personatges. Treballant amb en Toni he après com funciona a la pràctica la màgia combinatòria d'imatge i paraula del còmic, a rebaixar la meua immensa tabarra d'*ajuntador* de lletres professional i a deixar que les imatges abracin el text i es complementin. I a intentar posar petits *cliffhangers* a les pàgines imparells perquè el lector giri full.

El tractament del color respon a algun tipus d'homenatge als anys vuitanta (Cimoc, El Víbora, etc.), però també beu dels anys cinquanta (Tales from the Crypt, etc.). Què podeu explicar-nos al respecte?

TONI: Cada projecte l'encaro tècnicament diferent segons el que crec que són les necessitats de la història i per no avorrir-me amb la meua feina. Intento no tancar-me i cercar reptes formals diferents.

El tema del color el vaig tenir molt clar des del començament i crec que és més deutor dels còmics d'EC dels anys cinquanta que de les revistes de còmics dels vuitanta. He gaudit molt amb la feina, sobretot en els interiors dels bars i discos de tercera divisió i, per descomptat, amb l'eufòria lisèrgica.

Diuen que totes les primeres històries surten —en un percentatge més o menys elevat— d'experiències reals dels seus autors. Quin grau del Ricard Martín hi ha en el Marc de *L'Altre Empordà*?

RICARD: Ehem... ostres, diria que entre un 70 i 90 per cent, ha, ha, ha. Hi ha moltes coses concretes que van ocórrer de veritat i vaig veure i viure de primera mà (les nits de disbauxa un xic vandàlica al Punki o amb l'Esplai, els iaïos veient porno al bar de damunt del concert de Sangtraït, el xoc amb la policia...) i la boira de l'angoixa i l'apatia adolescent que ho envoltava tot aleshores. Vull recalcar que el còmic s'obre i es tanca amb dues notícies de successos satànics a l'Empordà que es van publicar en premsa el 1991 i el 2024. Molt fort, no? Òbviament, no vaig llogar un bruixot per fer vudú amb un nino, però sí que tenia un llibre de màgia pràctica (que era una merda i només vaig obrir dos cops, perquè tot eren rituals de *Wicca* benintencionats d'aquests de túniques i solsticis, jo el que volia era invocar alguna entitat i canviar la realitat amb la meua voluntat, je, je). Anys després, llegint llibres seriosos d'antropologia i història de la màgia, vaig caure en el fet que tot el *wiccanisme* era una pseudoreligió que s'havien inventat uns pre-hippies després de la Primera Guerra Mundial.

Estem davant d'un còmic d'aventures amb un toc satànic-sentimental que podria encabir-se dintre del gènere fantàstic o *coming of age*. Què llegíeu els dos quan teníeu l'edat d'en Marc? Creieu que si *L'Altre Empordà* hagués estat publicat en aquells anys us hauria agradat?

TONI: Bé, en aquell moment em tragava totes les revistes de còmics que trobava pel quiosc, que eren moltes i molt bones. La *1984* (després *Zona 84*), *Creepy*, *Metal Hurlant*, *Cimoc*, el *Víbor*, *Comix Internacional*... A banda de còmics també devorava literatura gòtica (Coleridge, de Quincey, Mary Shelley...) i Lovecraft. I si m'hagués agradat llegir *L'Altre Empordà* en aquell moment, per descomptat!

RICARD: Sempre m'han agradat les històries de pactes amb el dimoni o aquelles on un passerell es passa de frenada amb la màgia i les conseqüències del retorn són nefastes. I a la vegada, els llibres de *coming of age*. Si parlem de ficció fantàstica, jo als 18 anys llegia amb devoció Stephen King, Lovecraft, Moorcock, el *Hellblazer* d'Ennis i Delano, Gaiman, Borges, Clive Barker, Ursula K. Le Guin i Angela Carter. No fantàstica, aventura urbana picaresca com Richard Price o Susan E. Hinton (quines meravelles, *The Wanderers* i *El chico de la moto*). I *La casa sota la sorra*, de Joaquim Carbó.

En aquest sentit, no he evolucionat massa, perquè ara llegeixo coses com Joyce Carol Oates, Mariana Enríquez, Ligotti, Ferran Garcia, S. Graham Jones, Grady Hendrix o Eric Larocca, que, exceptuant Oates, són els hereus dels a dalt esmentats. Realisme màgic no, gràcies. Prefereixo la màgia directament.

Quins còmics nacionals de tota la història considereu de lectura obligatòria? Quina filiació gràfica-sentimental li veieu a *L'Altre Empordà*?

RICARD: Veig molta connexió emocional amb *Sangre de barrio* i *La memoria oscura*, de Jaime Martín, el *Paracuellos* de Giménez i el descatalogat i a reivindicar *Raúl el Rude* de Pep Pérez (el reggae-ska i el rollo mod em queden molt lluny, però el vigor d'aquesta barreja de gèneres, amb ficció-acció-musical-realisme-brut delirant urbana-rural amanint les aventures d'un redskin-mod d'Olesa de Montserrat em flipa). I per descomptat l'esoterisme i la màgia negra nostrada, plena de seny i rauxa i horror còsmic/còmic que tan bé dibuixa en Toni, en especial *El círculo de Loplop*.

TONI: Ostres! Són tants i tan bons els autors i autores de còmics nacionals que em seria impossible fer un llistat d'obres sense deixar-me algú. Pel que fa a la filiació gràfica-sentimental amb *L'Altre Empordà*, tant conscientment com inconscientment, sí que podríem parlar de Jaime Martín i el seu àlbum *Siempre tendremos 20 años*, o *Fuga en la Modelo*, de Gallardo i Mediavilla. Referent a estil: des de Rubén Pellejero a Richard Corben, passant per Andrea Pazienza, podem trobar coses amagades a la part reptiliana del meu cervell que es desapareixen sense demanar permís.

La pregunta inevitable avui dia: si algú s'animés a fer una adaptació audiovisual, quin càsting teniu el cap?

TONI: Només tinc clar que m'encantaria que l'Eduard Fernández fes el paper del professor Sator, encara que ben mirat també podria fer-ho el Sebastià d'Arbó. També molaria una adaptació de dibuixos animats en tècnica tradicional, una barreja de *Scooby-Doo* i la pel·lícula *Heavy Metal*.

RICARD: Buf. Potser fent de Marc, l'Aaron Taylor-Johnson de *Kick Ass*, de quan feia de friqui dels còmics, però l'haurien de pintar de lleig. De Berta, la Fairuza Balk de 1996 amb els cabells rossos i arrissats, si tal cosa pot ser concebible. I de Sator, el bruixot triler, el Càssen de *De Professió API*.

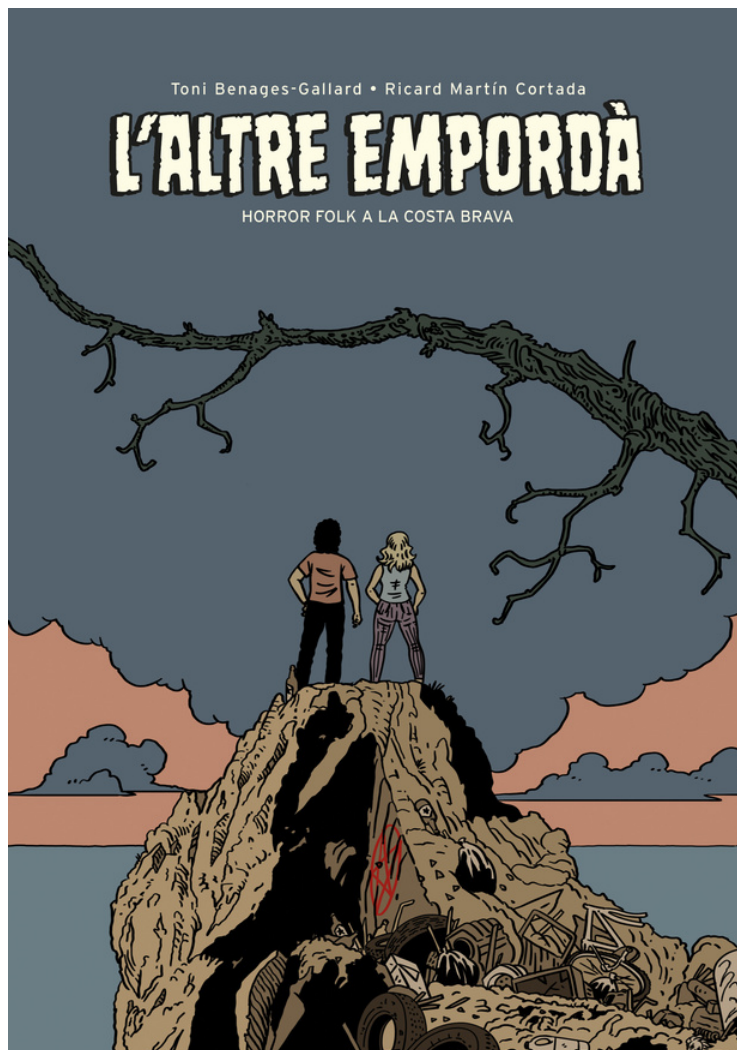
Les pàgines del còmic

Fitxa tècnica

FINESTRES
CÒMIC

Títol: L'Altre Empordà | **Autors:** Toni Benages - Gallard i Ricard Martín Cortada |
Data de publicació: 16 de setembre | **ISBN:** 978-84-19523-44-0 | **PVP:** 22 € |
Pàgines: 102 | **Format:** 17 x 24 cm | **Enquadernació:** Cartoné

Contacte

Prensa i comunicació d'Editorial Finestres
premsa@editorialfinestres.com